

Oponentský posudek

Název diplomové práce: Krajina a životní prostředí ve výuce na ZŠ a SŠ
Autorka DP: Ing. Barbora Lejsalová

Ačkoliv je práce věnována především problematice vzdělávacího procesu v oblasti environmentálně výchovné, a to na úrovni základní ale také střední školy, je první, velmi rozsáhlá část de facto ryze teoretická. Autorka si tak vytváří odborné východisko pro své vlastní projekty zaměřené na environmentální vzdělávání a výchovu. Vyznačuje se rozsáhlou prací s informačními zdroji a vytváří si i pojmové zázemí (vysvětluje např. pojem krajiny a jeho proměny, reflexi krajiny v umění a zahrnuje i související legislativu). Právě výběr autorů umožňuje představit pestrost a různorodost tématu. Přesto se tato kapitola nevyznačuje roztržitostí, ale naopak působí uceleným dojmem, který svědčí o promyšleném plánu předloženého textu. Místo parafrází jsou uvedeny přímo citace uváděných autorů, což dodává tématu autentický ráz. Konstatuji, že tato vstupní kapitola je zvládnuta velmi dobře.

V další části se již diplomová práce plně věnuje roli krajiny ve výchově a vzdělávání na uvedených úrovních školy. Aby zdůvodnila obsah a zaměření vlastních návrhů, provedla autorka nejprve dotazníkové šetření, jehož cílem bylo zjistit, jak je fenomén krajiny využíván pedagogy v jejich výuce na ZŠ a SŠ. Dále provedla analýzu Rámcového vzdělávacího programu, aby zjistila, jak je tematika krajiny průřezově začleněna do jednotlivých vzdělávacích oblastí. I toto šetření se stalo dalším východiskem pro formulaci témat, jimž se věnuje v následujících částech práce. Je třeba ocenit, že řada námětů je jejích vlastních, nikoliv přejatých z literatury. Pokud některé přejímá, pracuje s nimi tvůrčím způsobem a upravuje či formuluje je pro potřeby svých cílů. Kapitola Didaktické zpracování tématu pojednává o vyučovacích metodách, o výběru vhodných metod pro téma „krajina“ a vedle četných odkazů na autory uvádí především své vlastní náměty.

Je zřejmé, že autorka této práce má již své vlastní zkušenosti s pedagogickou prací. To se projevuje v jejích vlastních projektech, které jsou velmi hodnotnou částí práce. Vyznačují se vyvážeností odborné a didaktické složky, vhodným včleněním do Rámcového vzdělávacího programu, ale také důležitým časovým rozvržením, tedy znaky, bez nichž by využití tématu nebylo zdaleka úplné a jeho provádění by mohlo působit nerealisticky.

Zvlášť oceňuji diskusi, kterou autorka do své práce zařadila. Považuji ji za atribut odborné práce. Proto s uspokojením konstatuji, že diskuse podrobně rozebírá otázky projektové výuky v souvislosti s tématem krajiny a obsahuje konfrontaci svých projektů s projekty obdobnými, včetně otázek získávání potřebných informací cestou dotazníkových šetření ve školách.

Autorka v předkládané práci osvědčuje velmi dobrou znalost teoretického zázemí zpracovávané problematiky, ale také značné vlastní zkušenosti s danou tematikou v rovině praktické. Bylo by vhodné uvažovat o formě publikace jako materiálu, který by mohl účinně pomáhat pedagogům při jejich vzdělávací činnosti související s tématem krajiny.

Práce zcela naplňuje požadavky na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení - v ý b o r n ě.

RNDr. Vladimír Přívratský, CSc.